

1: Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn: P400 R**
- **1.2 Relevante, identifiserte anvendelser av stoffet eller stoffblandingen, samt anvendelser som frarådes**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Bruk av stoffet/ tilberedning** Filament for Stratasys® Inc. FDM™ modeller
- **1.3 Enkeltopplysninger om foretaket som leverer sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA

- For information in Europe contact:

C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
Düsseldorfer Straße 113 Fax: +49-2151-6520869
D-47809 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
Germany
- **E-postadresse for den kompetente personen, som er ansvarlig for sikkerhetsdatabladet** sdb@csb-online.de
- **Avdeling for nærmere informasjon:** Avdeling produksikkerhet
- **1.4 Nødnummer:** Se ovenfor eller neste giftinformasjonssentrale

2: Viktigste farenomenter

- **2.1 Klassifisering av stoff eller stoffblanding**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**
Substansen er ikke klassifisert i henhold til CLP-forordningen.
- **Klassifisering iht. europeisk direktiv 67/548/EEC eller 1999/45/EC bortfaller**
- **2.2 Etikettelementer**
- **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008 bortfaller**
- **Farepiktogrammer bortfaller**
- **Signalord bortfaller**
- **Advarselsetninger bortfaller**
- **Ytterligere informasjon:** bortfaller
- **2.3 Andre farer**
- **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.

3: Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

- **3.2 Kjemisk karakterisering: Blandinger**
- **Beskrivelse:** Polymer
- **Farlige innholdsstoffer:** bortfaller

· **Andre ingredienser:**

9003-55-8 styren/butadien-copolymer	~99%
-------------------------------------	------

-NO-

(fortsatt på side 2)

Handelsnavn: P400 R

(fortsatt fra side 1)

4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **etter innånding:**
Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
Etter innånding av nedbryningsprodukter bringes den skadde til frisk luft og holdes i ro. Tilkall legehjelp.
- **etter hudkontakt:**
Etter kontakt med det smeltede produktet må det avkjøles hurtig med kaldt vann.
Stivnet produkt må ikke trekkes av huden.
Tilkall lege straks.
- **etter øyekontakt:**
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.
Fjern evt. kontaktlinser såfremt dette er lett mulig. Fortsett skyllingen.
- **etter svelging:**
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
- **4.2 De viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Indikasjon på omgående medisinsk hjelp eller påkrevet spesialbehandling**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

5: Tiltak ved brannslukning

- **5.1 Slokkemiddel**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂ slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann i full stråle.
- **5.2 Spesielle farer som oppstår pga. substanser eller blandinger**
Kvelstoffoksyder (NO_x)
Kullmonoksyd (CO) og kulldioksyd (CO₂)
Irriterende gasser/damper
Under visse brannvilkår kan spor av andre giftige stoffer ikke utelukkes, som f.eks.:
Styren
- **5.3 Informasjon vedr. brannbekjempelse**
- **Spesielt verneutstyr:** Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
- **Ytterligere informasjoner**
Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.

6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- **6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og prosedyrer ved nødsituasjoner**
Unngå støvdannelse.
Unngå innånding av støv
Unngå berøring med øynene.
- **6.2 Miljøverntiltak:** La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materiale for oppsamling og opprensing:**
Ta opp mekanisk.
Oppsamlet materiale bortskaffes forskriftsmessig.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

NO

(fortsatt på side 3)

Handelsnavn: P400 R

(fortsatt fra side 2)

7: Håndtering og oppbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
 - Unngå støvdannelse.
 - Oppstående støv/røk må ikke innåndes.
 - Unngå kontakt med øynene
 - Unngå kontakt med det hete produktet.
 - Grenseverdier for arbeidsplass må overholdes.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:** Ingen særlige tiltak nødvendig.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, inkl. eventuelle inkompatibiliteter**
 - **Lagring:**
 - **Krav til lagerrom og beholdere:** Myndighetenes forskrifter for vannvern skal overholdes.
 - **Informasjoner om felles lagring:** ikke nødvendig
 - **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
 - Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.
 - Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.
 - Maksimal lagertemperatur: < 70 °C
- **7.3 Spesiell sluttbruk** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

8: Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**
- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**
 - Følg alle arbeidsplass grenser for støv.
- **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Begrensning og kontroll av eksponering**
- **Personlig verneutstyr:**
- **Generelle verne- og hygienetiltak:**
 - Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer.
 - Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
 - Støv/røyk/tåke må ikke innåndes.
 - Unngå berøring med øynene.
 - Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
- **Åndedrettsvern:**
 - Ved sikker overholding av arbeidsplassgrenseverdier ingen særlige tiltak nødvendig.
 - Benytt åndedrettsvern i fall av støvdannelse.
 - Støvmaske - kanskje partikkelfiltermaske
- **Håndvern:**
 - Beskyttelseshansker mot kjemikalier er ikke nødvendig.
 - Ved håndtering av det hete/smeltede produktet varmebeskyttelseshansker.
- **Øyevern:** Vernebrille
- **Kroppsværn:** Ved håndtering av det hete/smeltede produktet varmebeskyttelsesdrakt.

9: Fysiske og kjemiske egenskaper

- **9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**
- **alminnelige opplysninger**
- **Utseende:**
 - Form:** fast
 - Farge:** melkaktig hvit
 - Lukt:** uten lukt

(fortsatt på side 4)

NO

Handelsnavn: P400 R

(fortsatt fra side 3)

· Lukterskel:	ikke bestemt
· pH-verdi:	ikke anvendelig
· Tilstandsending	
Smeltepunkt/smelteområde:	ikke anvendelig
Kokepunkt/kokeområde:	ikke anvendelig
· Flammepunkt:	Ikke brukbar
· Antennelighet (fast, gassformet):	combustible
· Antennelsestemperatur:	
Spaltningstemperatur:	> 300 °C
· Selvantennelighet:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Ekspløsjonsfare:	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig.
· Ekspløsjongrensener:	
nedre:	ikke bestemt
øvre	ikke bestemt
· brannfremmende egenskaper	ikke anvendelig
· Damptrykk:	ikke anvendelig
· Tetthet ved 20 °C:	1,045 g/cm ³
· relativ tetthet ved 20 °C	1,045
· damptetthet	ikke anvendelig
· fordampningshastighet	ikke anvendelig
· Løslighet i / blandbarhet med	
Vann:	uløslig
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	ikke bestemt
· Viskositet:	
dynamisk:	ikke anvendelig
kinematisk:	ikke anvendelig
· 9.2 Annen informasjon	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** see 10.3
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Temperaturer over 300 °C
- **10.3 Mulighet for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som bør unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Inkompatible materialer:** Sterke oksydasjonsmidler
- **10.6 Farlige nedbrytningsprodukter:**
 - Irriterende gasser/damper
 - Kvelstoffoksyder (NO_x)
 - Kullmonoksyd (CO) og kulldioksyd (CO₂)
 - Styrol

11: Opplysninger om helsefare

- **11.1 Informasjon om toksikologiske virkninger**
- **Akutt toksisitet:**
- **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:** ikke bestemt

(fortsatt på side 5)

NO

Handelsnavn: P400 R

(fortsatt fra side 4)

- **Primær iritasjonsvirkning:**
- **på huden:** Fare for mekaniske iritasjon med stovpartikler
- **på øyet:** Fare for mekaniske iritasjon med stovpartikler
- **Sensibilisering:** Ingen sensibiliserende virkning kjent
- **Ytterligere toksikologiske henvisninger:**
Ved sakkyndig omgang og formålsrettig bruk har produktet, etter våre erfaringer og etter de informasjonen som foreligger hos oss, ingen helseskadelige virkninger.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **Toksisitet ved gjentatt inntak** ikke bestemt
- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
Ifølge nåværende kunnskap ingen CMR-effekter kjent.

12: Miljøopplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumulasjonspotensial** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjoner:**
- **Generelle informasjoner:** WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadelige virkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

13: Fjerning av kjemikalieavfall

- **13.1 Metoder for avfallsbehandling**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
- **Europeiske avfallslisten**
Innordningen til avfallskodenumrer i henhold til EAK må skje avhengig av bransjen og prosessen.
- **Ikke rengjort emballasje**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

14: Opplysninger om transport

· 14.1 UN-nummer:
· ADR, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.2 Korrekt UN-forsendelsesbetegnelse
· ADR, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.3 transport fareklasser
· ADR, IMDG, IATA
· klasse	bortfaller
· 14.4 Emballasjegruppe:
· ADR, IMDG, IATA	bortfaller
· 14.5 Miljøfarer:	Ikke brukbar.
· 14.6 Særskilte forholdsregler for bruker	Ikke brukbar.

(fortsatt på side 6)

NO

Trykkdato: 08.02.2013

revidert den: 08.02.2013

Handelsnavn: P400 R

(fortsatt fra side 5)

· 14.7 Transport i bulk iht. annekset II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	Ikke farlig gods iflg. ovenstående forordninger
· UN "Model Regulation":	-

15: Opplysninger om lover og forskrifter

- **15.1 Helse-, sikkerhets- og miljøforskrifter/lovgivning som gjelder spesielt for stoffet eller stoffblandingen**
- **Nasjonale forskrifter:**
- **Forordning om uhell:** Direktiv 96/82/EF finner ingen anvendelse.
- **Vannfareklasse:** WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann
- **15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering:** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

16: Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktmessig rettsforhold.

Avdeling som utsteder datablad:

C.S.B. GmbH
Düsseldorfer Str. 113
47809 Krefeld / Germany

Phone: +49 - 2151 - 652086-0
Fax: +49 - 2151 - 652086-9

Forkortelser og akronymer:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
ICAO: International Civil Aviation Organization
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent

NO